

**CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKЕ KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST**

PROGRAM RADA ZA 2009. GODINU

Podgorica, novembar 2008. godine

SADRŽAJ

I	Uvod	3
II	Programske aktivnosti	4
	II – 1. Normativni dio	4
	II – 2. Tekuće aktivnosti	7
	II – 3. Izrada izvještaja i informacija vezanih za tržište elektronskih komunikacija, radio-difuzije i poštanske djelatnosti	7
	II – 4. Analiza tržišta i utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom	8
	II – 5. Učešće u izradi Strategije razvoja poštanske djelatnosti	9
	II – 6. Sprovođenje Strategije sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori	9
	II – 7. Materijalno-tehničko i kadrovsко osposobljavanje	10
	II – 8. Univerzalni servis	11
	II – 9. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama, operatorima elektronskih komunikacija i poštanskim operatorima, regulatornim tijelima drugih država, te međunarodnim organizacijama u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja	11
	II – 10. Dalje unapređenje informacionog sistema Agencije, vođenje zakonom propisanih registara, reorganizacija i redizajn Internet prezentacije Agencije	12
III	Izvršenje programa	12

I UVOD

Polazne osnove za izradu Programa rada Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost predstavljaju: Zakon o elektronskim komunikacijama, koji je usvojen krajem avgusta 2008. godine ("Službeni list Crne Gore", broj 50/08), Zakon o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, broj 46/05) i Strategija sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori iz maja 2006. godine.

Zakon o elektronskim komunikacijama u članu 8 stav 1 tačka 24 i članu 13 stav 3 propisuje pravni osnov za izradu Programa rada.

Zakonom o elektronskim komunikacijama se propisuje: obavljanje djelatnosti elektronskih komunikacija, nadležnosti, status, način finansiranja i djelokrug rada Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija), u oblasti elektronskih komunikacija, procedure za operatore i pružaoce usluga elektronskih komunikacija, rješavanje sporova između subjekata na tržištu elektronskih komunikacija, pitanja pružanja Univerzalnog servisa, procedure za racionalno korišćenje ograničenih resursa, pitanja zaštite interesa korisnika usluga, prava i obaveze po pitanju tajnosti elektronskih komunikacija, oblast nadzora i druga pitanja u vezi sa elektronskim komunikacijama.

Zakonom o poštanskim uslugama se uređuju uslovi i način obavljanja univerzalne poštanske usluge i drugih poštanskih usluga, ovlašćenja regulatornog organa za poštansku djelatnost, kao i druga pitanja u vezi sa poštanskom djelatnošću.

Agencija ima svojstvo pravnog lica i funkcionalno je nezavisna od pravnih i fizičkih lica koja obezbjeđuju elektronske komunikacione mreže, opremu ili usluge . Unutrašnja organizacija, nadležnosti i djelokrug poslova organa i stručnih službi Agencije, donošenje opštih akata i druga pitanja koja su od značaja za poslove Agencije bliže se uređuju Statutom Agencije.

II PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Imajući u vidu nadležnosti Agencije propisane odredbama člana 8 Zakona o elektronskim komunikacijama, odnosno člana 62 Zakona o poštanskim uslugama, programske aktivnosti Agencije u 2009. godini će prevashodno biti usmjerene na:

1. Normativni dio koji podrazumijeva donošenje stručnih osnova i propisa u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, kao i „izvršavanje tehničke adaptacije i aktivnosti koje omogućavaju primjenu ovog zakona“ i to u skladu sa Zakonom propisanim vremenskim rokovima,
2. Tekuće aktivnosti,
3. Izradu izvještaja i informacija vezanih za tržište elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti,
4. Analizu tržišta i utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom,
5. Učešće u izradi Strategije razvoja poštanske djelatnosti,
6. Sprovođenje Strategije sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori,
7. Materijalno-tehničko i kadrovsko osposobljavanje,
8. Sprovođenje propisane procedure za određivanje operatora Univerzalnog servisa „praćenje razvoja tog servisa, administriranje i rukovođenje prikupljanjem naknada od drugih operatora po tom osnovu,
9. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama, operatorima elektronskih komunikacija i poštanskim operatorima, regulatornim tijelima drugih država, te međunarodnim organizacijama u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja,
10. Dalje unapređenje informacionog sistema Agencije, vođenje zakonom propisanih registara, reorganizacija i redizajn Internet prezentacije Agencije, i
11. Maksimalan angažman ažuriranjem aktivnosti na izgradnji Glavnog kontrolno mjernog centra (GKMC) na Dajbabskoj Gori.

Pored navedenog, Agenciji predstoji obavljanje i drugih poslova utvrđenih zakonima i drugim aktima koji regulišu oblast elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti. Posebno ističemo da će se kod realizacije programa rada posebno voditi računa o Ekonomskoj politici Vlade u 2009. godini kada su pitanju navedene oblasti.

II – 1. NORMATIVNI DIO

U 2009. godini predstoji usaglašavanje postojećeg regulatornog okvira u sektorу elektronskih komunikacija sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, što ima za posledicu stavljanje van snage jednog broja podzakonskih propisa koje su donijeli resorno Ministarstvo ili Agencija shodno Zakonu o telekomunikacijama (veliki dio odredbi iz tih propisa ugrađen je u tekst novog Zakona o elektronskim

komunikacijama). Takođe, potrebno je izvršiti izmjene i dopune postojećih propisa za čije donošenje je ostao pravni osnov i u novom Zakonu, kao i donošenje novih propisa koje predviđa Zakon o elektronskim komunikacijama.

Shodno nadležnostima utvrđenim članom 8. Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je, u normativnom dijelu, u obavezi samostalno donijeti jedan broj propisa, uz vođenje odgovarajućih konsultativnih procesa, ali i obavezu pripreme stručnih osnova za izradu regulatornih propisa i akata koje donosi resorno Ministarstvo.

Imajući u vidu navedeno, kao i rokove utvrđene prelaznim i završnim odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama, Programom rada Agencije za 2009. godinu treba predvidjeti izmjenu postojećih odnosno donošenje novih propisa i akata koji su u nadležnosti Agencije, kao i jednog broja stručnih osnova za donošenje propisa i akata koji su u nadležnosti Vlade Crne Gore i resornog Ministarstva.

A) Propisi i akta koje Agencija treba da doneše u 2009. godini

1) Plan numeracije

Pravni osnov: Agencija donosi Plan numeracije i kontroliše njegovu primjenu (član 8 stav 1 tačka 5 i član 87 Zakona). S obzirom na činjenicu da trenutno postoji Plan numeracije, to znači da isti treba uskladiti sa odredbama novog zakona.

2) Plan adresiranja

Pravni osnov: Agencija donosi Plan adresiranja i kontroliše primjenu istog (član 8 stav 1 tačka 5 i i član 87 Zakona). S obzirom da postoji Plan adresiranja, to znači da isti treba uskladiti sa odredbama novog zakona.

3) Planovi raspodjele radio-frekvencija

Pravni osnov: Agencija donosi Plan raspodjele radio-frekvencija i kontroliše njegovu primjenu (član 8 stav 6 i član 64 Zakona).

4) Posebni akt o prenosivosti brojeva

Pravni osnov: Agencija posebnim aktom reguliše pitanja u vezi sa prenosivosti brojeva (član 99 Zakona). Agencija ima pripremljenu radnu verziju Pravilnika o prenosivosti brojeva, a nakon usaglašavanja sa Zakonom, treba otvoriti konsultativni proces prije njegovog donošenja.

5) Propis o kućnim instalacijama i zajedničkim antenskim sistemima

Pravni osnov: Agencija propisuje obaveze investitora u vezi kućnih instalacija i zajedničkih sistema prilikom izgradnje stambenih i poslovnih objekata, namijenjenih daljoj prodaji ili zajedničkom korišćenju (član 26 stav 4 Zakona).

6) Propis o zajedničkom korišćenju kapaciteta elektronskih komunikacija

Članom 33 Zakona o elektronskim komunikacijama dato je ovlašćenje Agenciji da propiše koje podatke su dužni operatori elektronskih komunikacija dostaviti o kapacitetima koji su od interesa za zajedničko korišćenje.

7) Propis o uslovima za ograničenje interkonekcije ili operatorskog pristupa

Pravni osnov: Agencija propisuje uslove pod kojima operator može ograničiti interkonekciju ili operatorski pristup (član 34 stav 6 Zakona).

8) Propis o metodologiji proračuna neto troškova univerzalnog servisa.

Pravni osnov: Operator univerzalnog servisa ima pravo na naknadu neto troškova, ukoliko mu obezbjeđivanje usluge predstavlja nepravedan teret i prouzrokuje neto troškove, dok Agencija propisuje metodologiju proračuna tih troškova, nakon sprovedenog postupka javne rasprave (član 57 stav 1,2 i 3 Zakona).

9) Akt o praćenju korekcije opsega Univerzalnog servisa

Pravni osnov: Agencija prati razvoj Univerzalnog servisa i inicira Ministarstvu korekciju opsega usluga Univerzalnog servisa (član 52 stav 7, a u vezi stava 4 istog člana Zakona)

10) Propis o visini doprinosa i načinu plaćanja obveznika Univerzalnog servisa

Pravni osnov: Agencija određuje visinu doprinosa i način plaćanja za pojedinog obveznika Univerzalnog servisa (član 58 stav 2 Zakona)

B) Izrada stručnih osnova za propise i akta koje treba da doneše Vlada Crne Gore i resorno ministarstvo u 2009. godini

1) Izmjene i dopune Plana namjene radio-frekvencija

Pravni osnov: Agencija priprema stručne osnove za izradu Plana namjene radio-frekvencija, koji donosi Vlada i kontroliše njegovu primjenu (član 4 stav 1 tačka 2 i član 8 stav 1 tačka 4 i član 63 stav 2 Zakona). Postojeći Plan namjene radio-frekvencija, kog je Vlada Crne Gore donijela 27. januara 2005. godine na osnovu Zakona o telekomunikacijama, treba izmijeniti i dopuniti shodno preporukama Svjetske konferencije o radiokomunikacijama iz 2007. godine i novom Zakonu o elektronskim komunikacijama Crne Gore.

2) Propis o vođenju registara

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje sadržaj i način vođenja registra operatora, registra odobrenih radio frekvencija, i registra dodijeljene numeracije i adresa, koje vodi Agencija (član 17 stav 1 i stav 2 Zakona).

3) Propis o tehničkim uslovima za priključenje na javnu elektronsku komunikacionu mrežu

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje tehničke uslove koje moraju ispunjavati elektronska komunikaciona mreža i terminalna oprema namijenjena za priključenje na tu mrežu, a koji se odnose na slobodan izbor operatora i terminalne opreme; sigurnost upotrebe; integritet javne elektronske komunikacione mreže i interoperabilnost javnih elektronskih komunikacionih usluga (član 25 stav 1 i stav 2 Zakona).

4) Propis o prilagođavanju korišćenja javnih elektronskih komunikacija u stambenim i poslovnim objektima

Pravni osnov: Vlasnik ili ovlašćeni korisnik stambenog ili poslovnog objekta, u svom dijelu objekta ili prostora, može zbog svojih potreba prilagoditi korišćenje javnih elektronskih komunikacionih usluga, na način koji nema štetan uticaj unutra i izvan tog prostora, u skladu sa zakonom, pri čemu Ministarstvo propisuje način i opseg prilagođavanja navedenih objekata za objekte ili prostore namijenjene za javnu upotrebu (član 27 stav 1 i stav 2 Zakona).

5) Propis o elektronskim komunikacionim objektima, opremi i radio-koridorima u čijoj blizini nije dopuštena gradnja

Pravni osnov: Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove uređenja prostora, u skladu sa propisima koji uređuju planiranje i uređenje prostora i izgradnju objekata, donosi propis kojim se određuju elementi elektronskih komunikacionih mreža i pripadajuće infrastrukture, širine zaštitnih zona i vrste radio koridora, u čijoj zoni nije dopuštena gradnja drugih objekata (član 28 stav 1 i stav 2 Zakona).

6) Propis o visini jednokratne naknade za registraciju

Pravni osnov: Podnositac prijave obavezan je Agenciji platiti jednokratnu naknadu za registraciju ,koja odgovara stvarnim troškovima upisa u Registar operatora (član 32 stav 1 i 2 Zakona)

7) Propis o uslovima za interoperabilnost digitalne radijske i televizijske korisničke opreme

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje uslove za interoperabilnost digitalne radijske i televizijske korisničke opreme, u skladu sa međunarodnim standardima (član 36 stav 4 Zakona).

8) Propis o korišćenju minimalnog seta zakupljenih linija

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje uslove i način korišćenja minimalnog seta zakupljenih linija (član 51 stav 1 Zakona).

9) Propis o parametrima kvaliteta Univerzalnog servisa

Pravni osnov: Ministarstvo,na prijedlog Agencije utvrđuje pparametre kvaliteta Univerzalnog servisa ,njihove granične veličine metode mjerena (član 56 stav 1 i 2 Zakona)

10) Propis o radio-frekvencijama i uslovima pod kojima se radio-frekvencije mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje koje radio-frekvencije i pod kojim uslovima mogu koristiti fizička i pravna lica bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, a u skladu sa Planom namjene-frekvencija i međunarodnim aktima koje je prihvatile Crna Gora (član 65 stav 2 Zakona).

11) Propis o metodologiji i način obračuna naknada za korišćenje radio-frekvencija

Pravni osnov: Ministarstvo propisuje metodologiju i način obračuna visine naknada koje se iskazuju u bodovima a Agencija, na osnovu procjene ukupnih godišnjih regulatornih troškova, inicira novčanu vrijednost boda, sa kojom se dolazi do visine naknada koje se uračunavaju u finansijski plan za narednu kalendarsku godinu. Visinu naknade utvrđuje Vlada usvajanjem finansijskog plana Agencije (član 84 stav 4 Zakona).

12) Propis o metodologiji i način obračuna naknada za korišćenje numeracije i/ili adresa

Pravni osnov: Ministarstvo utvrđuje metodologiju i način obračuna visine naknada koje se iskazuju u bodovima, a Agencija, na osnovu procjene ukupnih godišnjih regulatornih troškova, inicira novčanu vrijednost boda, kojom se dolazi do visine naknada koje se uračunavaju u finansijski plan za narednu kalendarsku godinu. Visinu naknade utvrđuje Vlada usvajanjem finansijskog plana Agencije (član 97 stav 4 Zakona).

13) Propis o normama kvaliteta za ostale usluge elektronskih komunikacija

Pravni osnov: Za ostale elektronske usluge Agencija priprema stručne osnove a Ministarstvo donosi poseban akt kojim se propisuju norme kvaliteta, način njihovog mjerena i dr. (član 106 Zakona).

14) Propis o registraciji korisnika i obavezama i operatora u vezi zaštite elektronskih komunikacija

Pravni osnov: Način registracije korisnika javnih komunikacionih mreža i ostala pitanja u vezi sa obavezom operatora u vezi zaštite elektronskih komunikacija propisuje Ministarstvo (član 120 Zakona).

II – 2. TEKUĆE AKTIVNOSTI

Kada su u pitanju tekuće aktivnosti one između ostalog obuhvataju: usaglašavanje važećih licenci izdatih od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost i Agencije za radio-difuziju sa odredbama Zakona o

elektronskim komunikacijama, sprovođenje procesa izdavanja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, odnosno numeracije i/ili adresa, sprovođenje tendera za radio-frekvencije koje su namijenjene radio-difuziji odnosno za one radio-frekvenčne opsege za čije je efikasno korišćenje može obezbjediti jedino ograničavanjem broja odobrenja za frekvencije, sprovođenje procedura međunarodne koordinacije korišćenja radio-frekvencija. Takođe, u tekuće aktivnosti Agencija se ubraja i sprovođenje nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije, kontrola i monitoring radio-frekvenčnog spektra, rješavanje pitanja i prigovora, razmatranje inicijativa i donošenje procedura i norma iz domena zaštite interesa i prava korisnika usluga, rješavanje sporova između operatera i dr.

Imajući u vidu da je 2012. godina predviđena kao krajnji rok za završetak procesa prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme, tokom 2009. godine biće sprovedene predviđene aktivnosti vezane za pojedine faze prelaska na digitalne radio-difuzne sisteme a koje su usaglašene sa preporukama EU.

II – 3. IZRADA IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA VEZANIH ZA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA, RADIO-DIFUZIJE I POŠTANSKE DJELATNOSTI

U ovom dijelu programskih aktivnosti Agencije u 2009. godini između ostalog su planirane izrade:

- Izvještaja o radu Agencije za 2008. godinu u skladu sa članom 16 Zakona o elektronskim komunikacijama, koji će sadržati podatke o: dinamici ostvarivanja konkurenčije na tržištu elektronskih komunikacija i primjeni principa tarifne politike; stepenu ostvarivanja Univerzalnog servisa, sa ocjenom koliko su korisnici zadovoljni ovom uslugom; dodijeljenim ograničenim resursima (radio-frekvencije i numeracija) uz ocjenu racionalnosti njihovog korišćenja; stepenu razvoja sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori za predmetnu godinu, sa pregledom obima, vrste i kvaliteta usluga koje operatori i pružaoci usluga nude krajnjim korisnicima; planiranim i izvršenim radnim zadacima Agencije za predmetnu godinu.
- Finansijskog izvještaja za 2008. godinu u skladu sa članom 16 Zakona o elektronskim komunikacijama, koji sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije.
- Izvještaja o monitoringu radio-frekvenčnog spektra u 2008. godini, koji će sadržati jedan sveobuhvatan pregled rezultata kampanja mjerena i monitoringa radio-frekvenčnog spektra obavljenih tokom 2008. godine.
- Plana praćenja dinamike radova na GKMC na Dajbabskoj Gori
- Plana monitoringa radio-frekvenčnog spektra u 2009. godini korišćenjem Mobilne kontrolno-mjerne stanice na teritoriji Crne Gore.
- Plana nadzora u oblasti telekomunikacija za 2009. godinu kojim će se utvrditi dinamika redovnog nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije.
- Informacije o pružanju univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga u 2008. godini koja će obuhvatiti pitanja vezana za obavljanje univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga kao i podatke o pružaocima univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga.
- Informacije o stanju tržišta fiksnih, mobilnih i Internet operatora koje se rade mjesečno prema utvrđenoj metodologiji o prikupljanju i obradi određenih parametara iz tekućeg poslovanja operatora fiksne i mobilne telefonije i Internet servis provajdera. Informacije o razvoju univerzalnog servisa u sektoru elektronskih komunikacija shodno članu 52 Zakona o elektronskim komunikacijama.
- Informacije o finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore d.o.o. u 2008. godini imajući u vidu da je na osnovu člana 25 Zakona o poštanskim uslugama utvrđeno da univerzalni poštanski operator dostavlja regulatornom organu finansijski izvještaj i druge podatke u skladu sa zakonom. Informacija će obuhvatiti ekonomsko finansijsku analizu poslovanja univerzalnog poštanskog operatora.
- Informacije o kvalitetu obavljanja univerzalne poštanske usluge na osnovu člana 55, 56 i 57 Pravilnika o opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga („Službeni list Republike Crne Gore“, broj 29/06) i člana 83 Pravilnika o posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga („Službeni list

Republike Crne Gore", broj 79/06), univerzalni poštanski operator je obavezan da obavlja mjerjenje kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka. Informacija će obuhvatiti pitanja kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge.

- Informacija o daljem unapređenju sistema monitoringa radio-frekvencijskog spektra u Crnoj Gori
- Izrada Finansijskog plana i Programa rada za 2010. godinu

II – 4. ANALIZA TRŽIŠTA I UTVRĐIVANJE OPERATORA SA ZNAČAJNOM TRŽIŠNOM SNAGOM

Postupak utvrđivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom se sprovodi u određenim fazama i to: identifikacija relevantnih tržišta imajući u vidu geografsku dimenziju i dimenziju proizvoda/servisa, donošenje odluke o izboru parametara kod kvantifikacije veličine tržišta i tržišnih udjela učesnika na tržištu, kao i prikupljanje i analiza podataka o obimu ekonomske aktivnosti operatora u cilju utvrđivanja veličine tržišta i tržišnih udjela. Agencija je podnijela zahtjev za dodjelu finansijskih sredstava za nastavak stručno tehničke pomoći od strane Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj angažovanjem konsultanata koji bi pružili potrebnu pomoć Agenciji prilikom sprovođenja ovih programske aktivnosti.

U 2009. godini treba obaviti aktivnosti vezane za analizu tržišta, gdje pored ostalog spada, određivanje i analiza relevantnih tržišta, određivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom kao i utvrđivanje jedne ili više zakonskih obaveza (ukupno ih je 8) koje ti operatori treba da preuzmu shodno Zakonu. S tim u vezi Agenicija je u obavezi da u roku od godinu dana od dana usvajanja Zakona izvrši analizu tržišta i odredi operatore sa značajnom tržišnom snagom, kao i da sproveđe sve ostale aktivnosti u vezi sa tim.

II – 5. UČEŠĆE U IZRADI STRATEGIJE RAZVOJA POŠTANSKE DJELATNOSTI

Na osnovu člana 27, Zakona o poštanskim uslugama, Vlada Grne Gore utvrđuje Strategiju razvoja poštanske djelatnosti, na period od 10 godina, koja sadrži principe razvoja poštanske djelatnosti i liberalizacije poštanskog tržišta. Ciljevi i zadaci Strategije, u pogledu razvoja poštanske djelatnosti i liberalizacije poštanskog tržišta, realizuju se srednjoročnim programima koje donosi Vlada na period od pet godina. Srednjoročnim programima naročito se utvrđuje potrebna finansijska sredstva i izvori finansijskih sredstava za realizaciju ciljeva i zadataka Strategije.

Donošenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori, za period 2008 - 2018. godine, je takođe u skladu sa realizacijom Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju za period 2008 – 2012. godina. Naime ovaj program u oblasti poštanskih usluga kao kratkoročni prioritet, prije svega, predviđa usvajanje ovog dokumenta.

Shodno navedenom, očekuje se usvajanje Strategije i početak njene implementacije u toku 2009. godine.

II – 6. SPROVOĐENJE STRATEGIJE SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA U CRNOJ GORI

Strategija sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori se zasniva na projekciji ciljeva i uloge telekomunikacionog sektora u privredi i društvu Crne Gore, koji uzimaju u obzir i njene društveno-ekonomske ciljeve, trenutne objektivne okolnosti, i želju i nastojanja Crne Gore da postane član EU.

Strategija je usvojena sredinom 2006. godine i u skladu sa njom je usvojen i Zakon o elektronskim komunikacijama, tako da u 2009. godini predstoji sprovođenje ciljeva zacrtanih Stretehijom i utvrđenih donesenim Zakonom.

II – 7. MATERIJALNO-TEHNIČKO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE

Agencije će i u 2009. godini nastaviti sa daljim razvojem materijalno-tehničkih kapaciteta i stručnim osposobljavanjem zaposlenih u cilju kvalitetnog sprovođenja nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskim uslugama. Shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama, Agencija preuzima dio osnovnih sredstava, pripadajući softver i zaposlene iz Agencije za radio-difuziju.

1. Unapređenje Sistema monitoringa i kontrole radio-frekvencijskog spektra

Polazeći od smjernica utvrđenih u Elaboratu o osnovama tehničke dokumentacije za realizaciju kontrole radio-frekvencijskog spektra u Crnoj Gori iz decembra 2003. godine, koji je za potrebe Agencije uradila ekspertska grupa, Agencija će nastaviti sa aktivnostima na realizaciji ovog projekta, pri čemu se planira slijedeće:

- 1.1. Raspisivanje međunarodnog tendera za nabavku vozila i opreme za goniometrisanje
Shodno II fazi Elaborata o osnovama tehničke dokumentacije za realizaciju kontrole RF spektra u Crnoj Gori (u daljem tekstu Elaborat), u ovom periodu bi trebalo raspisati međunarodni tender za nabavku vozila i opreme za goniometrisanje. Ova nabavka ima posebnu težinu s obzirom na činjenicu da svaka države mora obezbijediti sistem za goniometrisanje tj. lociranje izvora smetnji i nelegalnih emisija.
- 1.2. Raspisivanje međunarodnog tendera za nabavku vozila i opreme za monitoring GSM/UMTS opsega
Takođe, shodno II fazi Elaborata, treba pristupiti nabavci opreme za monitoring GSM/UMTS opsega. Nabavka vozila za monitoring u pokretu tj. monitoring GSM/UMTS opsega je posebno značajno imajući u vidu postojanje tri GSM/UMTS operatora, te potrebe za adekvatnim monitoringom ovih RF opsega.

1.3. Nabavka softvera za menadžment radio-frekvencijskog spektra
U cilju racionalnog korišćenja radio-frekvencijskog spektra planirana je nabavka softverskih paketa za planiranje radiokomunikacionih mreža, upravljanje i administriranje radio-frekvencijskog spektra. Shodno zakonu o elektronskim komunikacijama biće preuzet softver kojim je raspolagala Agencija za radio-difuziju ali koji je imao samo aktivne opcije-module koji su se odnosili na menadžment i planiranje radio-frekvencijskih opsega namijenjenih radio-difuznoj službi. Dakle, ova nabavka će biti sprovedena u vidu nadogradnje postojećeg softvera u vidu aktiviranja dodatnih modula i eventualne kupovine dodatnog broja licenci, shodno novoj organizacionoj strukturi Agencije.

1.4. Završetak radova na Glavnem kontrolno-mjernom centru na Dajbabskoj gori
U 2009. godini je predviđen završetak građevinskih radova na objektu Glavnog kontrolno-mjernog centra na Dajbabskoj gori u Podgorici, instalacija opreme, puštanje iste u rad u cilju monitoringa radio-frekvencija na širem području opštine Podgorica, kao i povezivanje ove sa već dvije instalirane kontrolno-mjerne stanice koje se nalaze na lokacijama Crni rt kod Bara i Crljenice-Vijenac kod Pljevalja.

- 1.5. Raspisivanje tendera, izbor isporučioca i ugovaranje kupovine monitoring opreme za dvije daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice
- 1.6. Raspisivanje tendera, izbor izvođača radova i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za dvije daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice

2. Privođenje namjeni novog poslovnog prostora Agencije

Agencija je u 2007. godini, shodno zaključcima Vlade Crne Gore, a zbog potrebe Agencije za nacionalnu bezbjednost kupila novi poslovni prostor u Podgorici, kako bi postojeći bio ustupljen za potrebe Agencije za nacionalnu bezbjednost. Tokom 2008. godine je urađen Glavni projekat uređenja enterijera ovog prostora, s obzirom na činjenicu da je prilikom kupovine prostor bio na nivou grubih građevinskih radova. Očekujemo da će se privođenje prostora namjeni i preseljenje u nove poslovne prostorije obaviti u prvoj polovini 2009. godine.

3. Kadrovsko osposobljavanje

U toku 2009. godine nastaviće se saradnja sa naučno obrazovnim institucijama u Crnoj Gori i inostranstvu, u cilju daljeg specijalističkog osposobljavanja i usavršavanja kadrova iz oblasti koje su od interesa za Agenciju (magisterske i specijalističke studije, stručni seminari i dr.) vezane za pravne, tehničke i ekonomski aspekti regulacije sektora elektronskih komunikacija, primjenu novih tehničko-tehnoloških rješenja u sektoru elektronskih komunikacija i upravljanju radio-frekvencijskim spektrom. Takođe, sprovešće se obuke zaposlenih na mjernoj opremi, uređajima i softverima shodno potpisanim ugovorima prilikom nabavke istih.

II – 8. UNIVERZALNI SERVIS

Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama

Agencija će rješenjem, na period od 5 godina, odrediti jednog ili više operatora Univerzalnog servisa, tako da pružanje Univerzalnog servisa bude obezbijedeno na cijelokupnom području Crne Gore u rokovima utvrđenim Zakonima i u skladu sa Zakonom utvrđenom tenderskom procedurom.

Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti

Takođe, Agencija će posebnu pažnju posvetiti realizaciji univerzalnog poštanskog servisa uz iznalaženje mehanizama za finansiranje njegove realizacije.

II – 9. SARADNJA SA NADLEŽnim DRŽAVnim ORGANIMA I INSTITUCIJAMA, OPERATORIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIM OPERATORIMA, REGULATORnim TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA, TE MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA U OBLASTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA

Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama, operatorima elektronskih komunikacija i poštanskim operatorima će se sprovoditi u skladu sa Zakonom i u mjeri potrebnoj za implementaciju i primjenu Zakona o elektronskim komunikacijama, Zakona o poštanskim uslugama.

U okviru međunarodnih aktivnosti, Agencija planira učešće na međunarodnim konferencijama i stručnim skupovima u organizaciji relevantnih organizacija iz sektora telekomunikacija i poštanske djelatnosti poput Međunarodne unije za telekomunikacije - ITU, Svjetskog poštanskog saveza UPU, Akademije za telekomunikacije INA SETA, CEPT-a, Instituta za ekonomski poslove (IEA), Evropskog Komiteta za poštansku regulaciju CERP, kao i drugih institucija, organizacija i regulatornih tijela zemalja u okruženju.

Na regionalnom nivou, biće nastavljena saradnja sa nadležnim regulatornim tijelima naročito po pitanju koordinacije radio-frekvencija, sprovođena zajedničkim mjernih kampanja po pitanju monitoringa radio-frekvencijskog spektra u pograničnom pojasu, kao i drugih pitanja.

II – 10. DALJE UNAPREĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA AGENCIJE, VOĐENJE ZAKONOM PROPISANIH REGISTARA, REORGANIZACIJA I REDIZAJN INTERNET PREZENTACIJE AGENCIJE

Imajući u vidu odredbe Zakona o elektronskim komunikacijama u 2009. godini će se izvršiti dalje unapređenja informacionog sistema Agencije, i to u dijelu softvera koji se odnosi na finansijsko poslovanje Agencije, a naročito u dijelu softvera koji se odnosi na vođenje zakonom propisanih registara. Takođe, predviđena je i reorganizacija i redizajn Internet prezentacije Agencije, a naročito po pitanju objavljivanja Zakonom predviđenih informacija, izvještaja, odluka, obavještenja, mišljenja itd.

III IZVRŠENJE PROGRAMA

U cilju efikasnijeg izvršenja Programa rada, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će sačiniti posebni **Operativni plan** sa bliže određenim nosiocima i rokovima izvršenja pojedinih obaveza i zadataka utvrđenih ovim Programom.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Broj: 01-3125/2

Podgorica, 28. 11. 2008. godine